

Cova Freda

Torrelles de Foix

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Al vessant Nord del Puig de les Torres
Alçada: 700

Coordenades:

Latitud: 41.41045
Longitud: 1.54579
UTM Est (X): 378459
UTM Nord (Y): 4585343

Classificació

Número de fitxa 08288 - 60
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric Neolític Edats dels Metalls
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya
Número inventari CCAA-7474
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: 08288A02200020
Autoria de la fitxa Ainhoa Pancorbo Picó
Data de registre de la fitxa: dt., 04/12/2018 - 01:00

Descripció

Cavitat amb una morfologia que es caracteritza per blocs despresos d'una fractura de la Serreta de les Torres, amb un substrat de calcàries triàsiques. Té una entrada oberta al nord en forma d'avenc que fa baixada al llarg d'uns 12,50 metres de fondària. La profunditat màxima és de 22 metres. El primer tram és de recorregut difícil, mentre que els darrers 8 metres són practicables amb prou mobilitat. El final de la cova sembla obstruït per blocs. El corrent d'aire fred està a l'entorn dels 6-10 graus centígrads.

El gruix dels materials documentats en aquest jaciment procedeix de la intervenció efectuada l'any 1968, i està conservat en el Museu de Vilafranca. Es tracta de fragments de ceràmica raspallada del Neolític antic evolucionat. També es van recollir alguns fragments de ceràmica brunyida i de superfícies allisades del Bronze final. Ceràmica a torn d'època ibèrica/romana. I també ceràmica grisa medieval. Finalment, cal esmentar diversos elements d'indústria lítica sobre sílex.

Es constata que la cavitat va ser habitada, tot i que no hi ha indicis d'utilització funerària, cap resta antropològica ni traces d'incineració d'ençà el neolític antic evolucionat. Torna a enregistrar-se la utilització del mateix espai durant el bronze final i es documenten posteriors usos en època ibèrica, romana i medieval. (Ribé, Cebrià, Senabre, 1990)

Observacions:

Anomenada també Avenc o Esquerda de les Torres o Cova de les Torres.

La cavitat, sobre el terreny, està pintada amb la següent llegenda: S.I.R.E.-88 (Grup Espeleològic de Sants, Barcelona).

L'accés al jaciment s'ha de fer des de la carretera BP-2122 de Torrelles de Foix a Pontons. Passat el km 4 surt una carretera local a la dreta, indicada amb el rètol "Plana de les Torres" (urbanització), que puja més de 2 km. S'ha de deixar enrere el trencall de la dreta que condueix al Santuari de Foix i continuar per la carretera uns 600 metres, fins arribar a la urbanització de la Plana de les Torres, on el bosc s'obre en clarianes de conreu vitícola. A l'esquerra surt una pista de terra en direcció oest/sud-est que cal seguir durant uns 750 metres, per desviar-se després cap al sud/sud-est fins arribar a la masia de les Torres. La cavitat està situada en la mateixa direcció, a uns 200 metres de distància. De la masia fortificada, d'origen medieval, surt l'antic camí carreter de Foix i Torrelles (en part tancat dins de la propietat). Aquest vial, es bifurca i s'ha de seguir per la dreta. De seguida, a la banda dreta i pujant uns 20 metres pel vessant, es troba l'obertura de la cova/avenc, de la que surt un corrent fred força singular i característic.

Història

El jaciment ha sofert diverses intervencions de caràcter espeleològic i arqueològic.

La cova es va descobrir i excavar per primera vegada cap als anys 40 pel propietari del terreny en aquella època, Josep Anton Salvà, i pel Sr. Joan Alayo i Rovira (antic col·laborador de la Secció d'Arqueologia del Museu de Vilafranca i del Pare Martí Grivé). S'hi va dur a terme una rasa d'excavació d'entrada de la cova (sector exterior) i exploració de l'interior. Es remogueren uns 12 m² de terra, en una potència d'uns 50 cm, sense resultats positius.

Any 1968: Treballs de J.M. Masachs i A. Comas (col·laborador del Museu de Vilafranca) efectuats a major profunditat que l'anterior intervenció.

Maig de 1969: Aixecament topogràfic de la cavitat i excavacions a l'interior, a càrrec d'Antoni Ferrer i d'altres membres del Grup Espeleològic "Talaia".

Bibliografia

RIBÉ, Genís; CEBRIÀ, Artur; SENABRE, Maria Rosa. (1990). "Carta Arqueològica de l'Alt Penedès". Vilafranca del Penedès.

VIRELLA, Joan (1978). "Experiències a l'entorn de la localització d'estacions prehistòriques". Miscel·lània Penedesenca. 1, p.259. Reeditat a les actes de la " XIX Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos", Vilanova i la Geltrú, 25-26 d'octubre de 1975, Centre d'Estudis Biblioteca-Museu Balaguer, 1983, p. 222.

<http://invarque.cultura.gencat.cat/Fitxa?index=12&consulta=MCU2KzA4Mjg4...>

